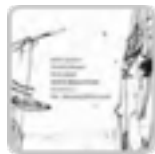

UNI \ KULTURNÍ MAGAZÍN 03 / 2017

www.magazinuni.cz

ENSEMBLE 5

Live – featuring Elliott Levin

Leo Records, 2017, 70:54

Švýcarský bubeník Heinz Geisser má na svém kontě u Leo Records šest desek pod názvem Collective 4tet, dvě alba s neoznačeným kvartetem, jedno duo a tři opusy s ekipou Ensemble 5, jejímiž členy jsou kontrabasista Fridolin Blumer, pianista Reto Staub a trombonista Robert Morgenthaler. V případě živé nahrávky, pořízené 21. května 2016 v bernském Sonarraumu, se k nim přiřadil nepominutelný ladelfský étnista, tenorsaxofonista a poeta Elliott Levin, který dodává celému dění svébytnou nadhodnotu. Jako obvykle, ani tentokrát Geisserovi spiklenci netroškaří, vhupsnou do děje s nečekaně drastickou ambalází, kterou predestinuje dramatický Levinův vokál. Za poddolování bicích se okamžitě všechno s nadsazením rozevře a sakumpráskně vře, hudebníci včetně étnisty rozehrávají své party jako k jevištnímu dramatu za doličování trombónu, vše proboptává do sférické aforičnosti a vývrtnostně harašivé zapeklivosti. Nedejme se mýlit, že tiráž zmiňuje pouze dvě více než půlhodinové záležitosti; jako obvykle, tak i tentokrát názvy u Geissera mnoho nenaznačují, jsou to berličky k načrtávanému vehiklování, nadto v tomto případě pouze zastřešují samospád nejrůznějších proměn, probíhajících s výhrůžnou zběsilostí, vymlacovanou kopytnickou perkusivností a dohoukávanou bařtipánským trombónem. Celá komprovizace je tak plná různorodě laděných ostrůvků, tu příkře zhoufňovaných, tu habadějně labilizujících. Všudypřítomné bicí podněcují ke střechkujícím hazardování, nastolují souběhy dějeplné vervy i neapanikářských oponentur, ale toto zdánlivé zmatkování má svoji vyváženost, ať kolotavě vře, rozzuřivě šílí anebo nadsadivě hymnizuje. Nástroje včetně vývrtkového saxu se prostřídávají, prokousávají se vyvřelinovou zběsilostí, nikdo nezůstává pozadu ani v dílčích zatlumech, bicí razantně burácejí, jako by jejich vládce chtěl vypustit duši, basa je obestírá a trombón si svéhlavě vede svou. Tak tomu je ostatně i ve druhé polovině alba: zdánlivě namátkové vyharašování a vysondovávání se tu nanovo rozkomíhává ozlomkrk do balamutivé vehemence, plné (s) pádnosti, hlas, který se opět vloudí do hudby, je plný napětí, rozpoutává s osočivou výkřikovostí napínavost děje. Přes další zvrát, kdy hudba naopak doličuje téma až selankovitě, byť s (ú) chvatnou proskočností, napětí nadále vibruje se zavádívou étnou. Jednotlivé nástroje vyličují zadání na přeskáčku, s přesvědčivou loudivostí, trombón mustruje nad étnujícím pableskováním, bicí se promlativě rozcapují a vše spěje do žvavé překotnosti. Vyhlíží to, jako by se všechny nástroje musely vyjádřit právě v tomto okamžiku, příležitost ani vteřinu nepočká, a tak se páté přes deváté mění ve vroucí kotel, z něhož se však vždycky vypruží nějaké sdělení, třebaže zahalované do hlukové (nikoli hlukařské) změti. Tato neustálá závdavkovost je záskočně převalivá, vrtošivě rozvratná a zaplétaně či zalátávaně roztékávaná, je plná přemetů, klavír ji přehršlivě rozhrnuje, neutuchající perkuse zrozvratňují, celek je slídivě potutelný, dokud si tenor s trombónem předzávěrečně nezanotují a vše sjede do útlumu – se zřejmým přesvědčením muzikantů, že vše v tomto extempore bylo vyřčeno na 120%. Mají pravdu; bylo tomu tak.

Z. K. Slabý

